

Hyvät kuulijat, eurooppalaiset.

On suuri kunnia puhua jälleen Eurooppa-foorumissa.

Suomi on ollut Euroopan unionin jäsen 30 vuotta. Tuolloin, täällä Turun kaduilla Suomen EU-jäsenyyden puolesta kampanjoidessani tuskin täysin ymmärsin, kuinka historiallisesta ja tärkeästä päätöksestä on kyse.

Missä me suomalaiset olisimme tänään, jos emme olisi EU:n jäseniä? Tuskin Presidentti Stubb olisi ollut Washingtonissa yhdessä suurimpien EU:n jäsenvaltioiden ja NATO:n kanssa edistämässä rauhaa Ukrainaan.

Tai tuskin Presidentti Niinistöä olisi kutsuttu kirjoittamaan raporttia Suomalaisesta kokonaisturvallisuuden mallista, jolle pohjaa nyt koko EU:n laajuinen varautumissuunnittelu.

En myöskään usko, että koko Euroopan puolustuksen vahvistaminen perustuisi sille perusajatukselle, että Venäjä on pysyvä uhka koko Euroopan olemassaololle, jos Suomi ei siitä jokaisessa EU-huippukokouksessa erikseen muistuttaisi.

Tilanne olisi jopa päinvastainen. On realistista myöntää, että mitä kauemmas EU:n itärajasta mennään, sitä vähäisempänä Venäjän uhka nähdään. Mutta tätä näkemystä pyrimme joka päivä muuttamaan.

On vaikea kuvitella tilannetta, jossa Ruotsi, ja myöhemmin Baltit, olisivat unionissa, mutta Suomi ei. On kylmäävää edes ajatella, mikä olisi ollut Suomen tilanne helmikuussa 2022 tällaisessa asetelmassa.

Tänä päivänä nimenomaan Pohjoismaiden ja Baltian (NB8) yhteistyö on Suomelle keskeinen EU-vaikuttamisfoorumi ja ryhmän ydin laajenee. Irlanti haluaa mukaan. Puolan pääministeri Tusk on tullut tiiviimmin osaksi keskustelua.

Myös Saksa on tunnistanut ryhmämme merkityksen – täällä Turussa vieraillessaan liittokansleri Merz totesi, kuinka Saksa katsoo nyt Pohjoiseen, ja erityisesti Itämerelle.

Suomi hakee aktiivisesti liittolaisia. Yhteistyötä kannattaa tehdä laajasti, etsiä yhteistä ymmärrystä ja myös asiakohtaisesti koota ryhmiä.

Esimerkiksi Lapissa järjestetty North-South Summit, jossa oli mukana Kreikan ja Italian pääministerit, oli konkreettinen osoitus tästä.

**

Hyvät kuulijat,

Kolmenkymmenen vuoden aikana Suomesta on kasvanut kokoaan suurempi vaikuttaja EU:ssa. Jäsenyys on tuonut meille paitsi poliittista painoarvoa, mutta myös konkreettista hyötyä jokaisen arkeen.

Suomen talous on vahvasti sidoksissa Euroopan talouksien kehitykseen, ja sisämarkkinat tarjoavat meidän yrityksillemme kasvua sekä uudistumisen mahdollisuuksia.

Viime vuosien kriisit ovat osoittaneet EU:n merkityksen koko laajuudessaan.

Eurokriisi, Krimin miehitys, pakolaiskriisi, Brexit, koronapandemia, Venäjän hyökkäys Ukrainaankin sekä energiakriisi ovat kaikki vaatineet yhteiseurooppalaisia ratkaisuja. Ja niitä on onnistuttu myös tekemään.

EU on tukenut Ukrainaa ennennäkemättömällä tavalla. Niin taloudellisesti kuin sotilaallisesti. Venäjää vastaan on asetettu jo 18. pakotepakettia. EU irtaantuu venäläisestä energiasta.

Koronapandemian alkaessa rokotteiden yhteishankinnat olivat avainroolissa pandemian taltuttamisessa.

Jopa Brexit-neuvotteluissa unionin yhtenäisyys piti, ja EU pystyi neuvottelemaan olosuhteisiin nähden hyvän sopimuksen.

Sama nähtiin myös kauppasovussa Yhdysvaltojen kanssa. Sopimus ei ole täydellinen, mutta parempi kuin pelättiin.

Ja tämän ohella EU:sta on löytynyt päättäväisyyttä uusien kauppasopimusten solmimiseen, mikä on Suomelle hyvä uutinen.

Uudet kauppasopimukset avaavat vientimahdollisuuksia, selkeyttävät pelisääntöjä ja purkavat markkinoillepääsyn esteitä – juuri nyt, kun monien suhteet Yhdysvaltoihin ovat haastavimmat.

Hyvät kuulijat,

Ennen kuin jatkamme keskustelua Markku Jokisipilän kanssa Suomen EU-jäsenyyden historiasta ja merkityksestä, haluan nostaa esiin tämän hetken keskeiset EU-teemat Suomelle.

**

Ensinnäkin EU:n suunta turvallisuuden ja puolustuksen vahvistamisessa on oikea. Tätä täytyy jatkaa.

Peruslähtökohta tälle työlle on Suomen näkökulmasta oikea – Venäjän pysyvä uhka. Ja kovasti olemme tehneet töitä sen eteen, että tämä ymmärretään kaikkialla Euroopassa.

Kaikki mitä EU:n puitteissa tehdään puolustuksen vahvistamiseksi, on Suomen etu.

Unioni on nyt sitoutunut vahvistamaan yhteistä turvallisuutta ja puolustusta tavalla, jota emme olisi voineet kuvitella vielä muutama vuosi sitten.

Komissio on tunnistanut Suomen poikkeuksellisen asema Venäjän rajanaapurina: seuraavassa monivuotisessa budjetissa Suomelle on esitetty 1,6 miljardin euron rahoitusta rajaturvallisuuteen, muuttoliikkeen hallintaan ja sisäiseen turvallisuuteen.

Kyseessä on yli miljardin lisäys edelliseen kauteen.

Tämä on Suomelle merkittävä poliittinen voitto ja osoitus siitä, että hallitus on onnistunut edunvalvonnassa.

Nimenomaan tätä rahoitusta voimme käyttää tukemaan itäisen ja pohjoisen Suomen elinvoimaa, sillä se on myös keskeinen osa kokonaisturvallisuusstrategiaamme ja raja-alueiden turvallisuutta.

Vuosi sitten puheenjohtaja Von der Leyen oli kutsustani Suomessa itärajalla. Yhtymäkohta komission budjettiesitykseen on tuskin aivan sattumaa.

EU:n puolustuksen rahoittamisen lähtökohdaksi on otettu Venäjän pysyvään uhkaan vastaaminen. Komission ehdotuksessa on annettu erityistä painoarvoa rahoituskriteereissä niille maille, joilla on yhteistä maarajaa Venäjän kanssa.

Sama lähtökohta löytyy EU:n puolustuksen valkoisesta kirjasta, joka ohjaa EU:n puolustuspolitiikkaa.

Jotain kertoo sekin, **että komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen tulee vieraakseni Suomeen huomenna.**

Hän haluaa tutustua tarkasti Euroopan etulinjan maiden kohtaamiin turvallisuushaasteisiin.

Tämä vierailu alleviivaa sitä, kuinka komissio suhtautuu Venäjän uhkaan tosissaan ja todella haluaa oppia meiltä Venäjän rajanaapureilta.

Viestimme hänelle on selvä – me puolustamme EU:n ulkorajaa, joka on samalla myös NATO:n ulkoraja. Me huolehdimme osaltamme myös Itämeren turvallisuutta. Tämä tuo harteillemme aivan erityistä vastuuta. Eurooppaa puolustetaan nimenomaan sen itäisellä reunalla.

Hyvät kuulijat,

Komissio panostaa Suomelle tärkeisiin tavoitteisiin.

(1) Ensinnäkin, **tulevassa budjetissa Suomella on mahdollisuus olla vahvasti saamapuolella:**

- Puolustusrahoitukseen esitetään viisinkertaista budjettia.
- Sotilaalliseen liikkuvuuteen kymmenkertaista.
- Horisontti-ohjelmaan kaksinkertaista
- Rajaturvallisuuteen kolminkertaista.
- Digitaalisen kilpailukyvyn kehittämiseen seitsenkertaistamista

(2) Toiseksi, EU:n puolustuksessa kehitetään osa-alueita, joissa Suomella on voitettavaa – tykistöjärjestelmiä, ammustuotantoa, drone-teknologiaa sekä sotilaallista liikkuvuutta.

(3) Kolmanneksi, Itämeren alueen kaapeliturvallisuuden parantamiseen Suomelle kaavaillaan keskeistä roolia.

(4) Neljänneksi, EU panostaa Virkkusen johdolla Suomen kannalta aivan keskeisiin tulevaisuuden aloihin kuten tekoälyyn, kvanttitekologiaan, digitalisaatioon, mikrosiruihin sekä verkkoteknologiaan.

EU:n pitää kulkea teknologisen kehityksen kärjessä ja päästä eroon kriittisistä riippuvaisuuksista.

Perusperiaatteena meillä Eurooppana täytyy olla jotain, mitä muut haluavat – eikä se voi olla vain kaunis arkkitehtuuri, pitkät lomat ja kiinnostavat museot.

Jotain kertoo se, että EU-alueella on kiinnostuttu tekemään yli 230 miljardin euron edestä tekoälyinvestointeja tulevina vuosina.

Pidän tärkeänä, että Suomi tavoittelee seuraavaa EU:n tekoälyn gigatehdasta.

Kilpailu on kovaa, mutta Suomi pärjää varmasti tässä kisassa. Tekoälyn saralla Suomella onkin paljon voitettavaa ja annettavaa, nimenomaan EU:n kautta.

**

Hyvät kuulijat,

Tuemme voimakkaasti eurooppalaisen puolustusteollisuuden nopeaa ylösajoa. Ilman vahvempaa puolustusteollisuutta ei ole vahvempaa puolustusta.

Samalla tahdomme varmistaa, että se ei tapahdu pienempien yritysten kustannuksella.

Suomalaisilla yrityksillä on oltava aidot mahdollisuudet lähteä mukaan eurooppalaisiin puolustushankkeisiin. Tässä hallitus tukee suomalaisia yrityksiä markkinoillepääsyssä.

Yhtä tärkeää on keventää EU:n yhteisiä puolustushankintoja sekä luoda aidot puolustusmarkkinat. Tähän tarvitaan myös mittavasti yksityistä rahoitusta.

Olen useasti todennut, kuinka Euroopan investointipankin täytyy toimia tässä suunnannäyttäjänä – sen on otettava vahvempaa roolia puolustushankkeiden rahoittamisessa, eikä sen omat säännöt saa olla puolustusrahoituksen esteenä.

Tässäkin hallitus on ollut aktiivinen ja olemme keränneet yli 20 maan koalition ajamaan asiaa.

**

Hyvät kuulijat,

Suomen Puolustusteollisuus on yksi nopeasti kasvava ala.

Meillä on alansa kärkikastia olevia yrityksiä, kuten Nammo, Patria, Iceye, Nokia, Bittium, RMC (Rauman telakka) ja monet muut.

Näitä on joka puolella Suomea.

Tiistaina Kokkolassa puolustusministeri oli kutsunut alueen puolustusteollisuusyrityksiä koolle pyöreän pöydän tilaisuuteen, jossa keskusteltiin alan kasvumahdollisuuksista ja näkymistä.

Me suomalaiset tiedämme, että rauhan saaminen Ukrainaan ei tarkoita, että Venäjä muuttuisi. Mahdollinen rauha antaa myös Putinin Venäjälle tilaisuuden kerätä voimiaan. Emme pelkää Venäjää, vaan suhtaudumme siihen realistisesti.

Olen EU-pöydissä korostanut, että meidän täytyy tehdä enemmän, nopeammin ja tiiviissä koordinaatiossa NATO:n kanssa.

Ja juuri viime perjantaina Viron vierailulla totesimme pääministerikollega Kristenin kanssa, kuinka meidän on varmistettava, että tehdyt sitoumukset Euroopan puolustuksen vahvistamiseksi todella konkretisoituvat käytäntöön ja nopeasti.

Hyvät kuulijat

Suomen prioriteetti EU-politiikassa on Ukrainan tukeminen.

Heti Alaskan ja Washingtonin kokousten jälkeen pidimme ylimääräiseen EU-johtajien huippukokoukseen videoyhteyksin.

Toin esiin konkreettisia toimia, joilla meidän pitää tukea Ukrainaa:

1. EU:n on oltava valmis asettamaan uusia pakotteita Venäjälle sen painostamiseksi tulitaukoon. 19. pakotepakettin on oltava tiukempi kuin yksikään edellinen.
2. Ukrainan armeijaa on vahvistettava. Se on paras turvatakuu. Yksi askel tähän suuntaan on Euroopan rauhanrahaston varojen vapauttaminen viipymättä.
3.
  - a. Venäjältä jäädytettyjen varojen on pysyttävä jäädytettynä.
  - b. Vielä tärkeämpää olisi mahdollistaa tämän 300 miljardin euron pääoman käyttäminen Ukrainan jälleenrakennukseen sekä armeijan vahvistamiseen.
4. Ukrainan EU-jäsenyys on välttämättömyys.
5. Meidän on rakennettava Ukrainalle uusi pitkäkestoinen ja kaliiberiltaan riittävän järeä tukiväline EU:n kautta. Sen mittaluokan tulisi olla sama kuin nykyisen, 50 miljardin euron tukivälineen.

Valitettavasti tämän hetken etenemisen este on useissa edellä mainituissa asioissa Unkarin toiminta.

Siksi kannatamme määräenemmistö päätösten lisäämistä keskeisissä ulko- ja turvallisuuspoliittisissa kysymyksissä sekä laajentumisneuvotteluiden avaamisessa.

Hyvät kuulijat

Haluan viimeiseksi nostaa esiin sen, miten EU keskittyy vihdoinkin pienten asioiden sijaan suuriin kokonaisuuksiin.

Se näkyy monella rintamalla – sisämarkkinoiden esteitä puretaan, pääomamarkkinoita kehitetään, turhaa sääntelyä puretaan ja uusia kauppasopimuksia solmitaan.

Etenkin uudet kauppasopimukset avaavat myös suomalaisille yrityksille uusia kasvumahdollisuuksia. Euroopassa on ymmärrettävä sen oma kasvupotentiaali.

Suomella on kaikki edellytykset rakentaa Euroopasta vahvempi, turvallisempi ja kilpailukykyisempi kuin koskaan.

Asemamme on vahva EU:n ytimessä.

Juuri tänään me tarvitsemme Euroopan unionia enemmän kuin koskaan. Ja Euroopan unioni tarvitsee Suomea enemmän kuin koskaan.

Hallituksella on ollut selkeät tavoitteet EU-politiikassa:

- EU:n kilpailukyvyn vahvistaminen
- Kokonaisturvallisuuden parantaminen
- sekä Ukrainan tukeminen.

Me olemme onnistuneet näiden useiden tavoitteiden läpiviemisessä täysimääräisesti EU:n agendalle.

Tässä Suomen aloitteellisuus, aktiivisuus ja oikea-aikainen vaikuttaminen on kantanut hedelmää.

Nykyisellä hallituskaudella ennakkovaikuttamisessa on erityisesti kunnostauduttu.

Kolmessakymmenessä vuodessa olemme tulleet paljon pidemmälle kuin ehkä koskaan osasimme Suomea unelmoida. Ja hyvä niin.

Kiitos!